

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0165-215
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Херсонський державний університет
ID ОП у ЄДЕБО	2482
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП Біологія, другий (магістерський) рівень ВО, 09 Біологія, 091 Біологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://www.kspu.edu/Information/Selfassessment.aspx
Посилання на звіт експертної групи	https://naqa-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/myevstifeiev_naqa_gov_ua/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BBAB90CF78-D166-43CA-8FDB-2F7907B1EEA0%7D&file=5.%20%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%A5%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82.%2024.12.19%20docx.docx&action=default&mobileredirect=true

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	09 Біологія
Дата засідання	10.02.2020
№ протоколу	7
Доповідач	Бедункова Ольга Олександрівна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◊ наявні

◊ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◊ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◊ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◊ відсутні

Обґрунтування:

Підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми відсутні

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Сильними сторонами ОП Біологія є відповідність цілей і завдань до затвердженого стратегічного плану розвитку ХДУ на 2018-2023 роки. З метою реалізації ОП було проведено аналіз та вивчення досвіду підготовки біологів у країнах Євросоюзу (Польщі, Швеції), а також багаторічного досвіду підготовки біологів у національному університеті ім. Т. Шевченка, що підтверджується сумісними публікаціями на наукових візитах. Студенти задіяні в академічній мобільності (Еразмус+) із Познанським університетом ім. А. Міцкевича за спеціальністю Біологія. Відповідно договору із Польським університетом	В	

		«Поморська академія» у Слупську, студенти мають можливість проходити безоплатне короткострокове (2 тижні) та довгострокове (семестр) стажування. Потребує коригування профіль ОП. Рекомендується вказати вірну НРК – 8 рівень та усунути технічні помилки в ОП.		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Співпраця з роботодавцями щодо узгодження цілей та завдань практичної підготовки здійснюється через залучення їх до обговорення, перегляду та вдосконалення ОП. Витриманий оптимальний баланс між обов'язковими та вибірковими дисциплінами. Розвиток соціальних навичок забезпечує достатня кількість освітніх компонентів: «Філософія та методологія науки», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі», а також проходження виробничої (асистентської) та переддипломної практик. У процесі навчання використовуються різні форми та дидактичні методи: тренінги, ситуативне навчання, творчі завдання та інші. Для посилення	Е	<p>На основі аналізу та співставлення матриці відповідності компетенцій ОП із робочими програмами ОК виявлені зауваження, що дозволяють визнати наступні недоліки даного критерію:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ОК «Педагогіка і психологія вищої школи» не формує необхідні і заявлені в ОП «Біологія» компетенції: ЗК 6. Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу інформації в галузі біології і на межі предметних галузей. ЗК 8. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей. <ul style="list-style-type: none"> - ОК «Методика викладання фахових біологічних дисциплін у закладах вищої освіти» не формує:

	<p>індивідуальної освітньої траєкторії студентів та вдосконалення процесу вільного вибору навчальних дисциплін у ХДУ розроблено Положення, яким визначено порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу та професійних інтересів. Є можливість вільного вибору однієї дисципліни з циклу загальної підготовки усіма студентами університету. Для цього на сайті ХДУ (ksuonline.kspu.edu) приводиться перелік зі 115 дисциплін, де кожен студент університету обирає будь-яку дисципліну з переліку за допомогою комп'ютерних технологій (програма розроблена власними силами студентів факультету комп'ютерних наук, фізики та математики). ОП у контексті Критерію 2 має недолік формування компетентностей, які забезпечуються дисциплінами педагогічного циклу. Бажано</p>		<p>ЗК 4. Здатність виконувати професійні функції і проводити дослідження на відповідному рівні у галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p> <p>ЗК 6. Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>ЗК 8. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.</p> <p>- Аналіз робочої програми ОК «Основи наукової комунікації іноземними мовами» показує, що ОК не забезпечує формування:</p> <p>ЗК 8 - Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.</p> <p>ФК 2 - Здатність застосовувати знання у професійній діяльності з урахуванням новітніх досягнень, у т.ч. для дослідницької роботи.</p> <p>ПРН 2 - Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.</p> <p>ПРН 4 - Визначати свій внесок у справу, здійснювати злагоджену роботу на результат з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.</p> <p>ПРН 6 - дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів наукової</p>
--	---	--	---

	<p>здійснити перегрупування розподілу по семестрам між навчальними дисциплінами і практиками, що забезпечить студентам можливість більш ефективно використовувати час, відведений на збір експериментального матеріалу і самостійної роботи для обробки і написання дипломної роботи, а також зменшить навантаження на третій семестр. Має сенс збільшити частину теоретичної підготовки за рахунок часів самостійної роботи, що відводяться на підготовку до кваліфікаційної роботи і атестацію у третьому семестрі (15 кредитів). ХДУ присвоює фахову кваліфікацію випускникам при відсутності професійного стандарту, однак цей недолік не є суттєвим. У ОП не прописані компетентності, які забезпечує дисципліна вільного вибору ВК1. Хоча механізм вільного вибору існує, здобувачі ВО частково обмежені у можливості вільного вибору дисциплін з циклу професійної підготовки, що потребує вдосконалення цього механізму. Вільний вибір забезпечується шляхом опитування, а також шляхом написання заяви щодо</p>	<p>роботи, знати основні правові категорії та особливості використання результатів інтелектуальної діяльності.</p> <p>ПРН 10 - Вміти проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій, що використовують в галузі біології.</p> <p>ПРН 11 - Знати і аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів.</p> <p>- В робочій програмі ОК4 «Адаптогенез в біологічних системах» нічого не сказано про:</p> <p>ФК8 - формування здатності виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту (про що зазначено в матриці ОП).</p> <p>ПРН 6-Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів наукової роботи, знати основні правові категорії та особливості використання результатів інтелектуальної діяльності не формується згідно програм ОК2, ОК4, ОК5, ОК6 (про що зазначено в матриці).</p> <p>- Переддипломна практика зазначена лише в графіку освітнього процесу та не зазначена в плані освітнього процесу. Навіть якщо допустити, що реалізація ОП передбачає проведення переддипломної практики в межах ОК 9 «Підготовка до</p>
--	--	--

		<p>вибору. Для підвищення якості навчання рекомендовано переглянути навчальні дисципліни вільного вибору циклу професійної підготовки і надати дисципліни, які спроможні сформувати професійні компетентності здобувача другого освітнього рівня вищої освіти.</p>	<p>атестації та атестація здобувачів вищої освіти», то сам аналіз програми практики виявляє відсутність більшості компетенцій, згідно матриці відповідності. Зокрема, у матриці ОК 9 відповідають всі (дев'ять) ЗК та всі (десять) ФК, а в програмі практики наведено лише чотири завдання. Критерії оцінювання результатів проходження практики студентами не мають кількісної шкали. Також, представлено на сайті (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairBotany/PraktikyCairBotany.aspx) направлення на переддипломну практику оформлено «СЛУЖБОВОЮ» декана факультету на ім'я проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи, на підставі розпорядження декану факультету. Одночасно, в правилах про освітній процес Херсонського державного університету написано: «IV. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ... 4.3. Заходи, пов'язані з організацією й проведенням практики, визначаються наказами ректора університету, розпорядженнями проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи». Отже, по факту, направлення студентів на переддипломну практику не відбувалось за наказом ректора, чи розпорядженням проректора, що суперечить внутрішнім правилам ЗВО.</p> <p>- У програмі виробничої практики наведені всі ЗК і ФК, відповідно матриці. Етапи проведення практики, обов'язки</p>
--	--	--	---

			<p>керівників та студентів, як учасників освітнього процесу, а також критерії оцінювання прописані добре. Однак, у цій програмі серед загально-методичних навчальних посібників рекомендованої літератури наведено:</p> <p>«2. Закон України «Про внесення змін і доповнень до закону УРСР «Про освіту» // Голос України, 25 квітня 1996 р.» - але Закон втратив чинність (у зв'язку з втратою чинності Законом України від 23 травня 1991 року N 1060-XII згідно із Законом України від 5 вересня 2017 року N 2145-VIII);</p> <p>«3. Закон про вищу освіту // Освіта. - 20-27 лютого 2002 р.» - але, Закон втратив чинність на підставі Закону N 1556-VII (1556-18) від 01.07.2014, ВВР, 2014, N 37-38, ст. 2004.</p> <p>- Існує обмеження можливості вільного вибору дисциплін студентами, що доводить навчальний план, у якому 20,5 кредити припадає на дисципліни циклу професійної підготовки та 3,0 кредити на дисципліни загальної підготовки. Пояснення щодо технічної помилки, пов'язаної з попереднім варіантом положення «Про організацію освітнього процесу в ХДУ» не ґрунтовні, оскільки навіть відсутність блоковості у ВК не підтверджує факт формування індивідуальної навчальної траєкторії студента. Цей недолік засвідчує також факт, що 6 із 7 вибірових компонентів навчального плану представлені виключно на сайті кафедри, що здійснює підготовку за ОП, отже здобувачі фактично позбавлені</p>
--	--	--	---

				<p>можливості обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО. На сайті університету дисципліни ВВ згруповані за навчальними роками, останнім з яких вказано 2018-2019 н.р., а рубрикація за кафедрами та роками навчання є ненаповненою.</p> <p>- Вільний вибір забезпечується шляхом опитування, а також шляхом написання заяви щодо вибору після наказу про зарахування (за твердженням експертів), хоча у відомостях про самооцінювання ОП написано, що для цього на сайті ХДУ (ksuonline.kspu.edu) кожен студент університету може обрати дисципліну з переліку за допомогою комп'ютерних технологій, подавши електронну заявку.</p> <p>Згідно п. 7 «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», виявлені недоліки свідчать про невідповідність Критерію 2, вимагають критичного і якісного підходу до внутрішнього аналізу якості освіти в ХДУ, однак можуть бути усунені в однорічний строк, що обумовлює оцінку за дескриптором «загалом (часткова) невідповідність» - рівень відповідності «Е».</p>
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Підтверджена наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП. Підтверджена наявність публічного доступу до	В	

		<p>документів університету, що регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО України та закордонних ЗВО.</p> <p>На сторінці кафедри «Ботаніка» у вкладці «Абітурієнту» міститься лише Програма фахового вступного випробування з фітобіології для здобуття ступеня вищої освіти магістр на основі базової або повної вищої освіти (денна/заочна форми здобуття освіти). Галузь знань: 09. Біологія, Спеціальність: 091 Біологія (Ботаніка). Для зручності вступника, було б доцільно розмістити на цій сторінці детальну інформацію для вступу до ХДУ саме за ОП «Біологія».</p>		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Існує активна участь у міжнародних проектах спрямованості ОП та результативність цього напрямку роботи. Унікальність поєднання навчання здобувачів ВО та їх залучення до наукової роботи відповідно тематики кафедри і стейкхолдерів. За результатами відповідних зустрічей з гарантом ОП, НПП та здобувачами ВО з програми можна зробити	В	

		<p>висновок, що перевага надається проблемно-орієнтованому навчанню та інтерактиву на будь-яких формах (навчальні, самостійна робота студентів, практична підготовка) та видах занять (лекція, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації).</p> <p>Результати наукових досліджень студентів систематично друкуються в збірниках видавництва ХДУ. В університеті застосовано інноваційний підхід до забезпечення освітнього процесу із використанням сучасних інтернет платформ, є сторінка «Херсонський віртуальний університет».</p> <p>Рекомендовано активізувати участь студентів у програмах міжнародного обміну. Уточнити посилання на літературу в робочих програмах дисциплін.</p>		
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	В	<p>Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими та прозорими, оприлюднюються заздалегідь та знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО.</p> <p>Стандарт вищої освіти для спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня відсутній, але у ЗВО є відповідні положення, які регламентують</p>	В	

		<p>здійснення атестації здобувачів вищої освіти у формі проведення іспитів та захисту дипломної роботи (проекту). Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, а також послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Політика, механізми та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими, оприлюдненими на сайті ЗВО та підтримується діяльністю Відділу внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО. У відомостях про самооцінювання не розкрито питання, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання. Рекомендується приділити окрему увагу цьому питанню та відобразити його у відповідних документах (наприклад, у навчальних програмах</p>		
--	--	--	--	--

		відповідних дисциплін).		
Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>Професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, в повній мірі забезпечує досягнення визначених ОП цілей та результатів навчання, усі викладачі програми мають відповідність за академічною кваліфікацією. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. Створена та функціонує рейтингова система оцінювання викладачів у якій врахована думка здобувачів вищої освіти. Система заохочення педагогічної майстерності включає моральне та професійне заохочення. Роботодавці залучені до участі у навчальному процесі в якості викладачів та приймають участь у підсумковому оцінюванні атестаційних кваліфікаційних робіт.</p> <p>Підвищення кваліфікації НПП проходить без відриву від виробництва і фактично не є ні очним, ні дистанційним.</p> <p>Необхідно надати можливість ефективного проходження підвищення кваліфікації, розширити перелік установ для його проходження. Підвищення педагогічної майстерності можна</p>	В	

		забезпечити внутрішніми ресурсами ХДУ.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А	Матеріально-технічні ресурси цілком достатні для реалізації ОПП, ХДУ забезпечує безкоштовний інтернет-доступ для НПП та здобувачів ВО. ЗВО забезпечує необхідні умови для здійснення освітнього процесу; надає установлені пільги і гарантії, надає в користування навчально-методичну, спортивну, оздоровчу бази університету (профілакторій), забезпечує участь студентів у конференціях, олімпіадах, конкурсах. У ХДУ створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, які постійно удосконалюються.	А	У звіті експертів зазначена повна відповідність фактичної ситуації до представленої у відомостях самооцінювання інформації за усіма підкритеріями в контексті Критерію 7. Доведено сформованість соціальної інфраструктури, що задовольняє навчальні, спортивні, оздоровчі, наукові, психологічні, житлові та харчові потреби студентів. Перевагою є наявність та функціонування спортивно-оздоровчого табору «Буревісник», плавального басейну та агробіостанції. Основні приміщення, задіяні в навчальному процесі ЗВО оснащені устаткуванням для людей із особливими потребами. Фокус-групи підтвердили вільний безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для навчальної, викладацької та наукової діяльності. Існує налагоджена система вирішення конфліктних ситуацій, а також проведення профілактичних заходів із їх запобігання. ЗВО здійснює матеріальну підтримку студентів для участі в наукових конкурсах та олімпіадах, надає консультативну допомогу при працевлаштуванні. Для вдосконалення освітнього середовища залучаються грантові кошти. Надання всіх освітніх послуг закріплено відповідними договорами.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми		У ХДУ функціонує відділ забезпечення якості освіти, до повноважень якого відноситься		

		<p>моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, збір інформації щодо забезпечення публічності та прозорості інформації про їх перегляд за участі стейкхолдерів. Перегляд освітніх програм у ХДУ, в цілому, проводиться постійно. Моніторинг освітніх програм здійснюють факультети, випускові кафедри, представники органів студентського самоврядування факультету разом з навчальним та навчально-методичним відділами. Пропозиції розробляються з урахуванням результатів опитування здобувачів ВО. Представники роботодавців беруть участь в освітньому процесі. Існує практика відстеження кар'єрного шляху випускників. Забезпечена корпоративна етика, яка сприяє вдосконаленню ОП та освітньої діяльності.</p> <p>ХДУ розроблений проект Положення про освітню програму, яке визначає вимоги до розроблення, затвердження, перегляду та моніторингу освітніх програм, однак воно не затверджено. Рекомендується доопрацювати та затвердити Положення про освітню</p>		
--	--	---	--	--

<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	<p>В</p>	<p>програму.</p> <p>Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є чіткими, прозорими та зрозумілими. Вони задокументовані, підкріплені рядом нормативно-правових актів та розміщені на офіційному сайті Херсонського державного університету у повному обсязі та вільному доступі. Прозорість і публічність діяльності ХДУ забезпечує формування високого рівня довіри усіх стейкхолдерів. На сайті ЗВО відсутнє посилання на проект ОП "Біологія" за рівнем вищої освіти "магістр" (та, відповідно, інформація від роботодавців та студентів щодо наданих пропозицій із удосконалення освітньої програми) та посилання на дві робочі програми навчальних дисциплін, що пов'язано з технічними збоями роботи сайту. Рекомендовано налагодити роботу сайту та розмістити дані матеріали на відповідних сторінках.</p>	<p>Е</p>	<p>Аналіз відповідності Критерію 9 виявив наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - На офіційному сайті ХДУ відсутня публічна доступність до фактів, які підтверджують набуття студентами компетентностей, заявлених у ОПП (згідно підкритерію 2.6). Інформація частково представлена в соціальних мережах (хоча це не зазначено в звіті про самооцінювання). Однак, набуття <i>soft skills</i>, зумовлені цілями ОП, ЗВО має демонструвати офіційно та більш доступно. - Не забезпечено вільний доступ до методичного забезпечення навчальних дисциплін за ОП, що значно ускладнює якісну реалізацію компонента самостійного вивчення дисциплін, а отже суперечить вимогам студентоцентрованого підходу (згідно підкритерію 4.1). - На сайті ЗВО у рубриці «Відділ по роботі з обдарованою молоддю» відсутня інформація, що підтверджує факти, наведені в звіті самооцінювання ОП (згідно підкритерію 4.3); - У звіті про самооцінювання (з посиланням на офіційний сайт ХДУ) зазначено, що «Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ХДУ регулюються наступними документами:
---	----------	--	----------	--

			<p>1. Статут Херсонського державного університету (нова редакція) http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx</p> <p>2. Колективний договір на ..... http://www.kspu.edu/Default.aspx</p> <p>3. Стратегічний план розвитку ХДУ на 2018-2023 рр. http://www.kspu.edu/Information/strategy.aspx</p> <p>4. Правилами внутрішнього розпорядку. http://www.kspu.edu/Legislation/HouseRules.aspx</p> <p>5. Положенням про структурні підрозділи університету усіх рівнів та спрямувань. http://www.kspu.edu/Information/structure.asp</p> <p>Проте колективний договір за вказаною адресою відсутній.</p> <p>Наявна інформація на сторінці http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion/ko1_dogovor.aspx, але вона датується 2011 роком і в ній сказано, що договір чинний 2 роки.</p> <p>Правила внутрішнього розпорядку http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/HouseRules.pdf?id=969b541e-ae73-4d6d-b5ef-dba05b941736 датовані 2012 роком, що свідчить про відсутність оновлення автономної документації ЗВО впродовж 8 років.</p> <p>- Особливо звертаємо увагу на п. 4. ОСНОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ АДМІНІСТРАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ: «укладати і розривати угоди або контракти з керівниками підрозділів, науково-педагогічними працівниками, відповідно до чинного</p>
--	--	--	---

			<p>законодавства про працю, Законів України „Про освіту” і „Про вищу освіту”, Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2002 р. № 744».</p> <p>Відповідно до частини одинадцятої статті 55 Закону України «Про вищу освіту», пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, та з метою приведення власних нормативно-правових актів у відповідність до законодавства, наказом МОН від 7 листопада 2015 року № 1015», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 жовтня 2015 року за № 1317/27762, скасовано Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ВНЗ III-IV р.</p> <p>https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2015-11-11-mon-skasovalo-polozhennya-pro-obrannya-ta-prijnyattya-na-robotu-naukovo</p> <p>Маючи перспективу бути усуненими в однорічний строк, недоліки в контексті Критерію 9 полягають як у недостатній відкритості діяльності при реалізації ОП «Біологія», так і в частковій невідповідності внутрішніх положень ЗВО чинному законодавству, що є вагомою причиною для присвоєння оцінки за дескриптором «загалом</p>
--	--	--	--

				(часткова) невідповідність» - рівень відповідності «Е».
Критерій 10. Навчання через дослідження	-	-	-	-

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Освітня програма «Біологія» в цілому відповідає критеріям акредитації, є актуальною, враховує тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, узгоджена з інтересами стейкхолдерів. Освітній процес відбувається в повному обсязі відповідно законодавства про вищу освіту. ОП узгоджується з місією та стратегією ЗВО. ОП загалом відповідає наступним критеріям: проектування та цілі ОП, доступ до ОП та визнання результатів навчання, навчання і викладання за ОП, контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти, академічна доброчесність, людські ресурси, освітнє середовище та матеріальні ресурси, внутрішнє забезпечення якості ОП.

Потребує коригування профіль ОП. Рекомендується вказати вірну НРК – 8 рівень та усунути технічні помилки в ОП. Бажано здійснити перегрупування розподілу по семестрам між навчальними дисциплінами і практиками, що надасть можливість студентам більш ефективно використовувати час, відведений на збір експериментального матеріалу і самостійної роботи для обробки і написання дипломної роботи, а також зменшить навантаження на третій семестр. Має сенс збільшити частину теоретичної підготовки за рахунок часів самостійної роботи, що відводяться на підготовку до кваліфікаційної роботи і атестацію у третьому семестрі. Необхідно посилити забезпечення набуття компетенцій, передбачених ОПП та узгодити програмні результати навчання та фахові компетентності із відповідними компонентами освітньої програми. Рекомендовано розширити блок дисциплін вільного вибору студентів. Необхідно надати можливість ефективного проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що здійснюють реалізацію ОП, розширити перелік установ для її проходження. Важливо доопрацювати та затвердити Положення про освітню програму, налагодити роботу сайту ЗВО: оприлюднити та надати доступ до інформації від роботодавців та студентів щодо наданих пропозицій із удосконалення освітньої програми, розмістити на сайті ЗВО правила прийому на навчання за ОП «Біологія»; надати доступ до методичного забезпечення навчальних дисциплін за ОП; підтвердити інформацію щодо наукової діяльності студентів.

Необхідно впровадити більш критичний і якісний підхід до внутрішнього аналізу якості освіти у ЗВО та кореляції програмних результатів навчання із компетентностями в межах ОП «Біологія» (зادля відповідності Критерію 2), забезпечити необхідну відкритість діяльності при реалізації ОП «Біологія», а також вдосконалити внутрішні положення ЗВО, згідно чинного законодавства (зadля відповідності Критерію 9).

Виявлені недоліки за окремими підкритеріями в контексті Критерію 2 та Критерію 9 є критичними для провадження освітньої діяльності за ОП «Біологія», проте ЗВО може їх усунути протягом 1 року та підвищити якість ОП, що акредитується.

Відповідно по п. 2 розділу III «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», ГЕР 09 Біологія рекомендує Національному агентству надати умовну (відкладену) акредитацію ОП «Біологія» Херсонського державного університету.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◊ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◊ акредитацію ОП

<√> умовну (відкладену) акредитацію ОП

◊ відмову в акредитації ОП

Голова GER 09 Біологія

О.В.Северинівська